

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 122/05-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., bytom S., zastúpenej advokátkou prom. práv. J. K., Advokátska kancelária, S., ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 163/04, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. októbra 2004 doručená sťažnosť A. B., bytom S. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou prom. práv. J. K., Advokátska kancelária, S., ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 163/04.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že 5. februára 2002 podala na Okresnom súde Galanta (ďalej len „okresný súd“) žalobu o zaplatenie 280 000 Sk spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia. Konanie v uvedenej veci bolo vedené pod sp. zn. 11 C 20/2002. Okresný súd rozsudkom č. k. 11 C 20/02-90 z 15. decembra 2003 žalobe sťažovateľky vyhovel a zaviazal žalovaných zaplatiť jej istinu spolu s úrokom z omeškania, ako aj trovy konania. Dňa 12. marca 2004 podali žalovaní proti rozsudku z 15. decembra 2003 odvolanie. Sťažovateľka sa k podanému odvolaniu vyjadrila listom z 24. mája 2004. Predmetná vec bola 8. júna 2004 predložená krajskému súdu za účelom rozhodnutia o podanom odvolaní, ktorý ju viedol pod sp. zn. 10 Co 163/04. Krajský súd v predmetnej veci od doručenia spisového materiálu vôbec nekonal.

Sťažovateľka listami zo 4. augusta 2004 a 27. októbra 2004 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žiadala krajský súd o nariadenie pojednávania v predmetnej veci, avšak tento na jej žiadosti vôbec nereagoval. Listom z 21. februára 2005 právna zástupkyňa sťažovateľky opätovne požiadala predsedu krajského súdu, aby „*vykonal opatrenia, ktoré by viedli k odstráneniu prieťahov v konaní*“. Ani na uvedený list však krajský súd nereagoval a v predmetnej veci nekonal až do podania tejto sťažnosti.

Z uvedených skutočností podľa sťažovateľky vyplýva, že jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo porušené, pretože krajský súd svojim konaním, resp. nekonaním evidentne spôsobil prieťahy v konaní, predmetná vec nie je ani právne ani fakticky zložitá a správanie sťažovateľky bolo počas celého konania aktívne a súčinné.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka požiadala ústavný súd, aby vyniesol rozhodnutie, ktorým vysloví:

„V konaní Krajského súdu v Trnave došlo k porušeniu článku 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a priznáva sťažovateľke primerané zadosťučinenie v sume 100.000,- Sk. Súčasne žiadam priznať náhradu trov konania za 2 úkony po 3.650,- Sk a 2x režijný paušál po 150,- Sk.“

II.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).“

Podľa ustanovenia čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru: „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola (...) v primeranej lehote prejednaná (...) súdom (...).“

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd si je vedomí existencie zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zodpovednosti“). Napriek tomu však v okolnostiach prípadu uznal svoju právomoc prerokovať sťažnosť, a to z nasledovných dôvodov:

Zákonodarca vymedzil predmet úpravy, a tým nepriamo aj účel zákona o zodpovednosti v § 1 tak, že je ním zodpovednosť orgánov verejnej moci za škodu, a nie rozhodovanie o porušení ústavných práv občanov.

V zákone o zodpovednosti iba § 17 ods. 2 pripúšťa sám osebe, bez zohľadnenia jeho ústavného kontextu aj výklad, že na prerokovanie sťažnosti má právomoc Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

Ak ustanovenie právneho predpisu pripúšťa samo osebe viacero výkladov, tak treba vylúčiť ten, ktorý vedie k protiústavnosti. Za takýto považuje ústavný súd výklad § 17 ods. 2 zákona o zodpovednosti, podľa ktorého v prvom stupni o tom, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy súdom, rozhoduje ministerstvo, ktoré môže priznať i náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Ak rozhodne, že súd porušil právo a prizná náhradu škody, čím uspokojí sťažovateľa, tak vec je právoplatne skončená. Na všeobecný súd sa dostane, len ak sťažovateľa neuspokojí, a tento sa obráti na súd.

Uvedený výklad § 17 ods. 2 znamená ústavne neakceptovateľný zásah do nezávislosti súdnej moci (deľby moci), keď ministerstvo – súčasť výkonnej moci rozhoduje, či súd porušil čl. 48 ods. 2 ústavy. Správny orgán nemôže hodnotiť postup súdu. Navyše, ide o príliš voľný a asi aj rozširujúci výklad, ktorý by sa nemal použiť na založenie ústavne problematickej právomoci ministerstva.

Podľa názoru ústavného súdu o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy súdom rozhoduje naďalej len ústavný súd. Minister spravodlivosti Slovenskej republiky a následne všeobecný súd rozhodujú po vyslovení porušenia práva ústavným súdom o náhrade škody.

Preto ústavný súd posúdil sťažnosť a dospel k záveru, že je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03) alebo sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Podľa názoru ústavného súdu postup krajského súdu v posudzovanom konaní nemožno považovať za postup, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy v konaní“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne napr. I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04), alebo ako postup porušujúci právo sťažovateľky na prejednanie predmetnej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Postup krajského súdu v predmetnom konaní v období od doručenia spisu vo veci 8. júna 2004 na odvolacie konanie do 29. apríla 2005, keď vo veci rozhodoval ústavný súd nemôže hodnotiť ako konanie s priet'ahmi, ktoré by malo za následok porušenie základných práv sťažovateľky. Takýto postup ústavný súd hodnotí ako ojedinelý priet'ah v konaní, ktorý však v prípade, že krajský súd urýchlene nerozhodne, môže nadobudnúť intenzitu porušenia základných práv sťažovateľky.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k uzneseniu pripája odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2005